

Луцький кооперативний коледж
Львівського торговельно-економічного університету

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

С.В. Плісак

«29» березня 2017р.

Програма для фахового випробування

з предмета: «Бухгалтерський облік»
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Розглянуто і схвалено
на засіданні циклової комісії
економічних дисциплін
Протокол № 8 від 29.03.2017р.
Голова циклової комісії
 О.В. Цвек

Луцьк - 2017

Навчальна програма з предмета «Бухгалтерський облік»
Теорія бухгалтерського обліку
Тема 1.1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку

Бухгалтерський облік як галузь економічної науки.

Суть, функції та завдання бухгалтерського обліку. Види обліку. Вимірники, що застосовуються в обліку.

Предмет і метод бухгалтерського обліку. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” про принципи бухгалтерського обліку.

Класифікація господарських засобів за: складом і розміщенням, джерелами їх формування та цільовим призначенням.

Тема 1.2. Бухгалтерський баланс

Бухгалтерський баланс, його зміст, побудова.

Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку (далі – НП(С)БО) 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”. Терміни, що використовуються в Положенні. Характеристика статей балансу.

Вплив господарських операцій на зміни у балансі. Типи змін.

Значення бухгалтерського балансу.

Тема 1.3. Система рахунків бухгалтерського обліку та подвійний запис

Рахунки бухгалтерського обліку, їх зміст і побудова. Поняття про рахунки бухгалтерського обліку, їх побудова та зв’язок із балансом. Рахунки активні та пасивні, їх характеристика. План рахунків.

Подвійний запис, його суть і значення. Кореспонденція рахунків.

Синтетичні й аналітичні рахунки бухгалтерського обліку та взаємозв’язок між ними. Поняття про синтетичні й аналітичні рахунки, їх характеристика та взаємозв’язок між ними.

Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку. Оборотні відомості за рахунками синтетичного й аналітичного обліку.

Тема 1.4. Первинне спостереження та документація

Загальні поняття про первинне спостереження й облікові документи. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” про облікові документи.

Бухгалтерські документи, їх роль та значення. Класифікація документів. Вимоги до змісту, структури й оформлення документів. Порядок

складання документів, перевірка та затвердження. Зберігання документів. Виправлення помилок у документах. Організація документообороту.

Тема 1.5. Облікові реєстри та форми бухгалтерського обліку

Поняття та роль облікових реєстрів. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” про облікові реєстри. Правила ведення облікових реєстрів. Способи виправлення помилок в облікових реєстрах.

Форми бухгалтерського обліку, їх сутність. Книжкова (журнальна) форма бухгалтерського обліку та її характеристика. Загальна характеристика інших форм бухгалтерського обліку.

Розділ 2. Бухгалтерський облік на підприємстві

Тема 2.1. Облік необоротних активів

Облік основних засобів. Визначення основних понять відповідно до П(С)БО 7 “Основні засоби”. Оцінка основних засобів, документальне оформлення господарських операцій з руху основних засобів. Поняття зносу (амортизації) основних засобів. Інвентаризація основних засобів.

Облік нематеріальних активів. Визначення основних понять згідно з П(С)БО 8 “Нематеріальні активи”. Документальне оформлення господарських операцій з руху нематеріальних активів.

Тема 2.2. Облік запасів

Характеристика П(С)БО 9 “Запаси”. Поняття запасів та їх значення за П(С)БО 9 “Запаси”. Визнання й оцінка запасів.

Облік малоцінних і швидкозношуваних предметів (МШП). Поняття та класифікація МШП. Документальне оформлення господарських операцій з руху МШП та їх облік.

Облік товарів і тари на торговельних підприємствах. Порядок видачі довіреностей на отримання цінностей, контроль за їх використанням. Оцінка товарних запасів. Документальне оформлення надходження товарів і тари, продажу товарів за готівку та за безготівковим розрахунком. Продаж товарів у кредит. Документальне оформлення переоцінки товарів, списання бою, лому, псування цінностей та іншого вибуття. Звітність матеріально відповідальних осіб торговельних підприємств. Порядок складання, перевірки та затвердження звітів. Характеристика рахунка з обліку товарних запасів.

Інвентаризація товарів і тари на торговельних підприємствах. Строки, порядок проведення та документальне оформлення інвентаризації товарно-матеріальних цінностей. Контроль за якістю проведення інвентаризації. Визначення результатів інвентаризації. Розрахунок природних втрат.

Тема 2.3. Облік коштів, розрахунків та інших активів

Облік касових операцій. Порядок ведення касових операцій та їх документальне оформлення. Порядок ведення касової книги, перевірка та прийняття касового звіту в бухгалтерії. Інвентаризація каси. Поняття грошових коштів у дорозі та контроль за їх надходженням.

Облік операцій на рахунках у банку. Порядок відкриття й документального оформлення операцій на поточних рахунках банку.

Характеристика рахунків з обліку грошових коштів. Характеристика основних форм безготівкових розрахунків. Облік розрахунків із покупцями.

Порядок видачі коштів у підзвіт. Відшкодування витрат на відрядження. Складання авансового звіту й облік розрахунків із підзвітними особами. Розрахунки з відшкодування матеріальних збитків.

Тема 2.4. Облік власного капіталу і забезпечення зобов'язань

Облік власного капіталу. Види капіталу та їх характеристика. Облік статутного та пайового капіталу.

Облік забезпечення зобов'язань. Цільове фінансування та цільові надходження. П(С)БО 11 “Зобов'язання” про забезпечення зобов'язань.

Тема 2.5. Облік зобов'язань

Облік зобов'язань. Основні терміни П(С)БО 11 “Зобов'язання”. Класифікація зобов'язань.

Облік поточних зобов'язань. Облік розрахунків із постачальниками.

Облік розрахунків з оплати праці. Документальне оформлення розрахунків з оплати праці, за дні відпустки та допомоги з тимчасової непрацездатності. Утримання із заробітної плати.

Тема 2.6. Облік витрат, доходів та фінансових результатів підприємства

Облік витрат. Визначення основних понять відповідно до П(С)БО 16 “Витрати”. Визнання та склад витрат. Характеристика рахунків для обліку витрат.

Формування й облік доходів. Основні вимоги до визнання, складу й оцінки доходів згідно з П(С)БО 15 “Дохід”. Класифікація доходів.

Порядок формування й обліку фінансових результатів торговельної діяльності. Порядок використання прибутку.

Тема 2.7. Фінансова звітність

Склад, призначення бухгалтерської фінансової звітності та порядок її складання. Характеристика НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”, П(С)БО 25 “Фінансовий звіт суб’єкта малого підприємництва”.

Взаємозв’язок форм звітності та її загальний аналіз.

Варіант 1

РІВЕНЬ 1

1. Господарський облік поділяється на:

- А) оперативний, статистичний, бухгалтерський;
- Б) фінансовий, податковий, управлінський;
- В) бухгалтерський, виробничий, управлінський;
- Г) немає правильної відповіді.

2. Як називаються показники документа?

- А) Оцінка.
- Б) Реквізити.
- В) Реквізит-ознака.
- Г) Реквізит-підстава.

3. Яку роль відіграють в управлінні документи та документація?

- А) Використовуються для обліку, ревізії, контролю, аналізу господарської діяльності, аудиту, розробки проектів управлінських рішень.
- Б) Є юридичним (правовим) свідченням господарських операцій, що здійснюються.
- В) Забезпечують плановість у роботі підприємства, контроль за наявністю та рухом господарських засобів, дають уявлення про фактичний стан господарських засобів та їх зміни.
- Г) Усі відповіді правильні.

4. Бухгалтерський облік є складовою ... .

- А) господарського обліку;
- Б) податкового обліку;
- В) фінансового обліку;
- Г) статистичного обліку.

5. Частина балансу, в якій відображаються господарські засоби, називається ... .

- А) статтею капіталу;
- Б) розділом пасиву балансу;
- В) активом;
- Г) пасивом.

6. Чи можна використовувати при заповненні документів простий олівець?

- А) Так.
- Б) Ні.
- В) Так, якщо поруч буде стояти підпис головного бухгалтера.
- Г) Так, якщо після підтвердження здійснення операцій цифри будуть проставлені кульковою ручкою.

7. Склад інвентаризаційної комісії затверджується ...

- А) протоколом;
- Б) наказом;
- В) рішенням трудового колективу;
- Г) приписом судово-слідчих органів.

8. Метою складання балансу є надання інформації про ...

- А) фінансовий стан;
- Б) фінансові результати;
- В) зміни у фінансовому стані підприємства за період.
- Г) усі відповіді правильні.

9. Що називається оборотом?

А) Сума записів господарських операцій за дебетом або кредитом рахунка за певний період без початкового сальдо.

Б) Обліковий символ, що використовується для запису й узагальнення збільшення або зменшення певного виду доходів витрат, активів, зобов'язання та власного капіталу підприємства, установи, організації.

В) Спосіб групування господарських операцій за економічно однорідними ознаками на рахунках.

Г) Діяльність, що зумовлює зміну у фінансовому стані, активах та пасивах підприємства.

10. Визначте типи змін балансу під впливом господарських операцій: на склад підприємства надійшли матеріали від постачальника. Гроші не перераховано:

- А) зміни в активі балансу;
- Б) зміни в пасиві балансу;
- В) зміни в активі і пасиві балансу, сума балансу зменшується;
- Г) зміни в активі і пасиві балансу, сума балансу збільшується.

РІВЕНЬ 2

1. Об'єкт основних засобів при надходженні зараховується за ...

- А) покупною вартістю;
- Б) переоціненою вартістю;
- В) первісною вартістю;
- Г) залишковою вартістю.

2. До інших необоротних матеріальних активів відносяться ...

А) земельні ділянки, робоча і продуктивна худоба, природні ресурси, малоцінні необоротні матеріальні активи;

Б) бібліотечні фонди, транспортні засоби, багаторічні насадження;

В) предмети прокату, машини та обладнання;

Г) бібліотечні фонди, природні ресурси, інвентарна тара, предмети прокату.

3. Капітальні інвестиції – це ...

А) витрати на устаткування основних засобів та придбання МШП;

Б) витрати на придбання МШП та основних засобів;

В) витрати на придбання або створення матеріальних і нематеріальних необоротних активів;

Г) витрати на придбання сировини, матеріалів, готової продукції.

4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку - це ...

А) нормативно – правовий акт, затверджений Міністерством фінансів України, який визначає принципи та методи ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності, що не суперечить міжнародним стандартам;

Б) фінансова звітність, яка відображає фінансове становище юридичної особи та її дочірніх підприємств;

В) нормативно – правовий акт, затверджений Президентом України;

Г) нормативно – правовий акт, затверджений Міністерством статистики України.

5. Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку несе ...

А) головний бухгалтер підприємства;

Б) керівник підприємства;

В) ревізійна комісія;

Г) інвентаризаційна комісія.

РІВЕНЬ 3

Використовуючи наведені дані, зробити необхідні розрахунки, визначити кореспонденцію рахунків за зазначеними операціями.

Надійшли товари від оптової бази на суму 6000 грн., ПДВ - 20%. Транспортна організація надала послугу по доставці товару від постачальника на суму 100грн., крім того ПДВ - 20%). Проведено торгівлю націнку (ПДВ і сума торгової націнки 20грн.). Реалізовано товарів в роздрібній мережі на суму 1200 грн. (собівартість реалізованих товарів склала 600грн.).

Визначити і сплатити суму ТЗВ, а також визначити фінансовий результат, погасити заборгованість перед бюджетом по податках і перед постачальниками.

Зразок виконання завдання

Правильні відповіді

РІВЕНЬ 1

1.А;   4.А;   7.Б;   10.Г
2.Б;   5.В;   8.А;
3.Г;   6.Б;   9.А;

РІВЕНЬ 2

1.В;   3.А;   5.Б
2.Г;   4.А;

РІВЕНЬ 3

Надійшли товари, грн.:

Дт 281   Кт 63І   6000,00

Крім того ПДВ, грн.:

Дт 64   Кт 63І $6000 * 0,2 = 1200,00$

Рахунок транспортної організації, грн.:

Дт 93   Кт 63І   100

Крім того ПДВ, грн.:

Дт 64   Кт 63І $100 * 0,2 = 20,00$

Товари передані в роздріб, грн.:

Дт 282   Кт 281   6000

Торгова націнка, грн.:

Дт 282   Кт 285 $1200 + 20 = 1220,00$

ТЗВ, грн.: $600 * 0,014 = 8,4$

Реалізовані товари, грн.:

Дт 30   Кт 702   1200,00

Списується собівартість реалізованих матеріалів, грн.:

Дт 902   Кт 282   600,00

Дт 791   Кт 902   600,00

Списується сума витрат обігу, грн.:

Дт 791   Кт 93   100,00

Податок на додану вартість, грн.:

Дт 702   Кт 64 $1200 * 20\% / 120\% = 200,00$

В порядку закриття рахунку, грн.:

Дт 702   Кт 791 $1200 - 200 = 1000,00$

Часткова оплата постачальникам, грн.:

Дт 63І   Кт 301   1200,00

Податок на прибуток (25%), грн.:

Дт 981   Кт 641 $(1000 - 600 - 100) * 0,25 = 300 * 0,25 = 75,00$

Дт 791   Кт 981   75,00

Нерозподілений прибуток підприємства, грн.:

Дт 791   Кт 441 $300 - 75 = 225,00$

Перелік літератури: Основна

1. *Податковий кодекс* України від 02.12.2010 № 2755-VI (із змінами та доповненнями).
2. *Закон* України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.99. № 996- XIV (із змінами та доповненнями).
3. *Закон* України „Про оплату праці” від 24.03.95. № 108/95-ВР (із змінами та доповненнями).
4. *Закон* України „Про відпустки” від 15.11.96. № 504/96-ВР (із змінами та доповненнями).
5. *Національне положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до складання звітності» 07.02.2013 р. № 73.
6. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 7 „Основні засоби”. Наказ вимоги до фінансової звітності”. Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.13. - № 73. Міністерства фінансів України від 27.04.00. - № 92 (зі змінами і доповненнями).
7. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 8 “Нематеріальні активи”. Наказ Міністерства фінансів України від 18.10.99. - № 242 (із змінами та доповненнями).
8. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 9 „Запаси”. Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.99. - № 246 (із змінами та доповненнями).
9. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 10 „Дебіторська заборгованість”. Наказ Міністерства фінансів України від 08.10.99. - № 237 (із змінами та доповненнями).
10. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 11 „Зобов’язання”. Наказ Міністерства фінансів України від 31.01.00. - № 20 (із змінами та доповненнями).
11. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 15 „Дохід”. Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.99. - № 290 (із змінами та доповненнями).
12. *Положення* (стандарт) бухгалтерського обліку 16 „Витрати”. Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.99. - № 318 (із змінами та доповненнями).
13. *Положення* про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку. Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.95. - № 88 (із змінами та доповненнями).
14. *Положення* про ведення касових операцій у національній валюті в Україні. Постанова Національного банку України від 15.12.04.- № 637(із змінами та доповненнями).
15. *План* рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій. Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99. - № 291 (у редакції від 09.12.2011 №1591) (із змінами та доповненнями).
16. *Інструкція* про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій. Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99. - № 291 (із змінами та доповненнями).
17. *Інструкція* про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах. Постанова НБУ від 12.11.2003 № 492 (із змінами та доповненнями).
18. *Інструкція* про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті. Постанова НБУ від 21.01.04. - №22 (із змінами та доповненнями).
19. *Методичні рекомендації* по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку. Наказ Міністерства фінансів України від 29.12.00. - № 356 (із змінами та доповненнями).
20. *Порядок* складання Звіту про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт. Наказ Міністерства фінансів України від 05.12.12. - №1276 (із змінами та доповненнями).
21. *Бачинський В. І.* Бухгалтерський облік (загальна теорія): навч. посіб. / Бачинський В. І., Куцик П. О., Медвідь Л. Г., Попітїч Т. В – Львів: „Магнолія 2006”, 2010.-319с.

22. *Ткаченко Н.М.* Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність. Підручник 6-те видання, доповнене і перероблене. – К.: „Алерта”, 2013.- 926с.
23. *Хом'як Р. Л.* Бухгалтерський облік в Україні [Текст]: навч. посібник / Р. Л. Хом'як, В. І. Лемішовський, В. І. Воськало та ін. – Львів : Бухгалтерський центр «Ажур», 2010. – 440с.

Додаткова

1. *Бутинець Ф.Ф.* Бухгалтерський фінансовий облік. – 8-е вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП „Рута”, 2009.-912с.
2. *Верига Ю.А.* Бухгалтерський облік. - Навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2008.- 396с.
3. *Даньків Й.А., Остап'юк М.Я.* Бухгалтерський облік. – К.: Знання, 2007. – 469с.
4. *Добровський В.М.* Бухгалтерський фінансовий облік в Україні.-К.:А.С.К., 2009.- 976с.
5. *Задорожний З.В., Панасюк В.М., Ковальчук Є.К.* Облік в галузях економіки (2-ге видання): навч. посібник/ Тернопіль: ТАЙП, 2012. – 264с.
6. *Кім Г., Сопко В.В., Кім С.Г.* Бухгалтерський облік: первинні документи та порядок їх заповнення. Навч. посіб. - К.: Центр навчальної літератури, 2004.- 440с.
7. *Ковальчук Є. К.* Облік в галузях економіки. - К.: Хай-Тек Прес, 2011. – 127с.
8. *Лень В.С., Гливенко В.В.* Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика. - Навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2008.- 608с.
9. *Лишиленко О.В.* Бухгалтерський облік: підручник. - 3-тє вид., перероб. і доп. - Київ: Вид-во "Центр учбової літератури", 2011. - 670 с.
10. *Озеран В.О., Куцик П.О., Волошин А.М.* Бухгалтерський облік у споживчій кооперації. Навч. посіб. – Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2008. – 660с.
11. *Пліса В. Й.* Бухгалтерський облік. - К.: Каравела, 2011. – 480с.
12. *Садовська І. Б.* Бухгалтерський облік [текст] : навч. посіб. / І. Б. Садовська, Т. В. Божидарнік, К. Є. Нагірська. – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 688 с.
13. Фінансовий облік: підручник – 2-ге вид., допов. і перероблене/ Крупка Я.Д., Задорожний З.В., Мельник Р.О., Микитюк Н.Я., Гудзь Н.В., Денчук П.Р., Романів Р.В./ «Кондор». – 2012. – 567с.
14. *Швець В.Г.* Теорія бухгалтерського обліку. – К.: Знання, 2006. – 525с.